

LITERATURA

- ADÁMKOVÁ, I. (2005). *Vokalismus současné podoby centrálněhanáckých nářečí (se zaměřením na středové vokály)*. Disertační práce. Brno: Masarykova univerzita.
- ADÁMKOVÁ, I. (2014). Analýza formantů nářečních samohlásek (na materiálu centrální hanáčtiny). *Studia Slavica*. Roč. 18, č. 1, s. 121–131.
- BACHMANN, L. (2001). *Nářečí na Vysokomýtsku*. Praha: Academia.
- BARTOCHA, J. (1891). Hláskosloví dolnobečevské. *Listy filologické*. Roč. 18, s. 413–447.
- BARTOŠ, F. (1886). *Dialektologie moravská. První díl. Nářečí slovenské, dolské, valašské a lašské*. Brno: Matice moravská.
- BARTOŠ, F. (1895). *Dialektologie moravská. Druhý díl. Nářečí hanácké a české*. Brno: Matice moravská.
- BĚLIČ, J. (1972). *Nástin české dialektologie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- BENEŠ, J. (1998). *Německá příjmení u Čechů. 1. svazek. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem*.
- BLAHOSLAV, J. (1991). *Gramatika česká Jana Blahoslava*. ČEJKA, M.; ŠLOSAR, D. a NECHUTOVÁ, J. (eds.). Brno: Masarykova univerzita. [Edice rukopisu.]
- BYSTRINA, O. (1924). *Jak se naši škádlívají*. Prostějov: J. F. Buček.
- České nářeční texty* (1976). Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Český jazykový atlas* (1992–2011). 6 sv. Praha: Academia. Dostupné též z: <https://cja.ujc.cas.cz/> (PDF verze), <https://cja.ujc.cas.cz/e-cja/> (HTML verze).
- DOBROVOLSKÁ, D. (nedat.). *Materiál z Podluží. Dotazníky a tabulky*. Rukopis studentské práce. [Deponováno v archivu dialektologického oddělení ÚJČ AV ČR v Brně.]
- Dotazník pro výzkum českých nářečí*. [Soubor dotazníků vyplněných v rámci výzkumu pro Český jazykový atlas, deponovaný v archivu dialektologického oddělení ÚJČ AV ČR v Brně.]
- GEBAUER, J. (1963). *Historická mluvnice jazyka českého. Díl I. Hláskosloví*. Druhé, doplněné vydání. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- HAVRÁNEK, B. (1934). Nářečí česká. In: *Československá vlastivěda. Díl III. Jazyk*. Praha: Sfinx, s. 84–218.
- HOSÁK, L. a ŠRÁMEK, R. (1987). *Místní jména na Moravě a ve Slezsku. Svazek I. A–L*. Praha: Academia.
- HUS, J. (1963). Výklad Viery, Desatera a Páteře. In: HAVRÁNEK, B.; HRA-BÁK, J.; DAŇHELKA, J. a kol. (eds.). *Výbor z české literatury husitské*. Svazek první. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, s. 141–150.
- CHLOUPEK, J. (1971). *Aspekty dialektu*. Brno: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Brně.
- IREINOVÁ, M. a PŘADKOVÁ, P. (eds.). (2019). *Reflexy *tort, *tolt, *tert, *telt, *ort, *olt*. Praha: Academia.
- IREINOVÁ, M. a STUPŇÁNEK, B. (2020). Druhý život nářečí: Centrální středomoravské dialekty užívané ve veřejné komunikaci a tzv. hanácké obrození. *Národopisná revue*. Č. 4, s. 317–325. Též online. Dostupné z: <https://revue.nulk.cz/wp-content/uploads/2021/04/r4-2020.pdf>.
- JANOVSKÁ, L. (2024). *Jak se u nás žilo a mluvilo v minulém století*. Blučina: obec Blučina.
- KELLNER, A. (1946). *Východolašská nářečí. I*. Brno: Melantrich.
- KLATOVSKÝ Z DALMANHORSTU, O. (1564). *Knižka v českém a německém jazyku složená*. 3. vydání. Olomouc: Jan Günther.
- KLOFEROVÁ, S. (2017). Východomoravská nářeční skupina. In: KARLÍK, P.; NEKULA, M. a PLESKALOVÁ, J. (eds.). *Nový encyklopedický slovník češtiny*. Brno: Masarykova univerzita. Též online. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/východomoravská%20nářeční%20skupina>.
- KOLAJA, M. (1934). *Nářečí na Kyjovsku a Ždánsku. Popis a rozbor se slovníkem a mapkou*. Kyjov: Učitelstvo okresu Kyjovsko-Ždánského.
- KOLAJA, M. (1958). Obalované l (u) zemře s námi. In: FUKAL, R. a KOPEČNÝ, M. (eds.). *Rodné zemi. Sborník prací k 70. výročí trvání Musejního spolku v Brně a k 70. narozeninám jeho předsedy doc. dr. Aloise Gregora*. Brno: Musejní spolek v Brně, s. 281–285.
- KOMÁREK, M. (2012). *Dějiny českého jazyka*. Brno: Host.
- KOPEČNÝ, F. (1957). *Nářečí Určic a okolí. Prostějovský úsek hanáckého nářečí centrálního*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- KOPEČNÝ, F. (1958). Mapy k diferenciaci severohanácké oblasti. In: MACHEK, V. (ed.). *Studie ze slovanské jazykovědy. Sborník k 70. narozeninám akademika Františka Trávníčka*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, s. 383–386.
- KRČMOVÁ, M. (1981). *Běžně mluvený jazyk v Brně*. Brno: Univerzita J. E. Purkyně v Brně.
- KRČMOVÁ, M. (1993). Brněnská městská mluva – odraz kontaktů etnik. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*. Roč. 42, č. A41, s. 77–86.
- LAMPRECHT, A. (1986). Hláskosloví. In: LAMPRECHT, A.; ŠLOSAR, D. a BAUER, J. *Historická mluvnice češtiny*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, s. 25–128.
- MANIAK, A. (1838). Grundlinien zur Darstellung der mährischen Slavenstämme. *Moravia*. Nro. 17, 26. 4. 1838, s. 65–66.
- MAREČKOVÁ, D. (1957). K rozšíření změn *ie > í* a *uo > ů* v XV. stol. *Listy filologické*. Roč. 80, s. 232–236.
- MAREČKOVÁ, D. (1958). K rozšíření změn *ie > í* a *uo > ů* v XV. stol. (Dokončení). *Listy filologické*. Roč. 81, s. 85–97.
- MATĚJEK, F. (1956). K otázce stáří hanáckých nářečí. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*. Roč. 5, č. A4, s. 51–58.
- MAZLOVÁ, V. (1942). Systém hanáckých samohlásek. (Fonetická studie z moravské dialektologie). *Časopis pro moderní filologii*. Roč. 28, s. 137–144, 270–276.
- NÁBĚLEK, J. (1913). Příspěvek k fonetice nářečí moravských. II. *Roční zpráva zemské vyšší reálky v Litovli a první roční zpráva zemského reálného gymnasia v Litovli za školní rok 1912–1913*. Č. 12, s. 3–12.
- NUDOŽERSKÝ, V. B. (1603). *Grammaticae BOHEMICAE, AD LEGES NATURALIS Methodi Conformatae, & Notis numerisque illustratae ac distinctae, LIBRI DVO*. Praha: Jan Otmar Jakubův Dačický.
- PORÁK, J. (1983). *Humanistická čeština. Hláskosloví a pravopis*. Praha: Univerzita Karlova.
- SKULINA, J. (1957). K vývoji městské mluvy na severovýchodní Moravě. *Slovo a slovesnost*. Roč. 18, č. 1, s. 1–10.
- STUPŇÁNEK, B. a VONDRÁKOVÁ, A. (2022a). *Vybrané jevy hláskoslovného vývoje českých nářečí ve 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Též online. Dostupné z: https://ceskanareci.cz/dokumenty/MAPS_20-21-22_Brozura.pdf.
- STUPŇÁNEK, B. a VONDRÁKOVÁ, A. (2022b). *Výsledky vývoje tvrdého y ve 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Též online. Dostupné z: https://ceskanareci.cz/dokumenty/MAPS_21_mapa.pdf.

SVĚRÁK, F. (1966). *Nářečí na Břeclavsku a v dolním Pomoraví*. Brno: Univerzita J. E. Purkyně.

ŠILLER, J. (2004). A fčil po boieradske... *Polehrad. Zpravodaj občanů Bolera-
dic*. 4. 12. 2004, s. 30–32.

ŠIMEČKOVÁ, M. (2015). Oikonyma jako prostředek pro poznání historického vývoje češtiny (aneb k výzkumu náslovného *ou-*). In: VALENTOVÁ, I. (ed.). *19. slovenská onomastická konferencia. Bratislava 28. – 30. apríla 2014. Zborník referátov*. Bratislava: Veda, s. 267–271.

ŠIMEČKOVÁ, M. (2022). *Dynamika kulturní češtiny 16.–18. století. Čtyři pří-
padové studie z roviny hláskosloví*. Praha: Academia.

ŠIMEČKOVÁ, M. (2025). Hranice tzv. hanáckých nářečí v minulosti a nyní. *Národopisná revue*. Č. 2, s. 119–135. Též online. Dostupné z: <https://revue.nulk.cz/wp-content/uploads/2025/07/r2-2025.pdf>.

ŠIMEČKOVÁ, M.; STUPŇÁNEK, B.; KARAFIÁT, M.; VOŽENÍLEK, V.; VONDRÁKOVÁ, A. a NÉTEK, R. (2025). *Metodika pro převod strukturovaných znalostí z oboru dialektologie do strojového učení*. Online. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, Vysoké učení technické v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci. Dostupné z: <https://www.jamap.cz/metodika>.

ŠIMEČKOVÁ, M. a TEMER, Š. (2025). Obalované / v jižní podskupině východomoravských dialektů – výzkum aktuálního stavu. *Studia Slavi-
ca*. Roč. 29, č. 1, s. 73–81.

ŠLOSAR, D. (1962). Příspěvek k poznání české kvantity v 16. století. *Sbor-
ník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*. Roč. 11, č. A10, s. 91–97.

ŠTOLC, J. a kol. (1968). *Atlas slovenského jazyka. I. Vokalizmus a konsonanti-
zmus. Časť prvá - mapy*. Bratislava: SAV.

TELEZHKO, G. M. (2020). On the Divergence of Voiced Lateral Approxi-
mants in Indo-European languages. *ДИСКУРС*. Tom 6, № 3, s. 131–139.

TRÁVNÍČEK, F. (1932). *Úvod do české fonetiky*. Praha: Česká grafická unie a. s.

TRÁVNÍČEK, F. (1935). *Historická mluvnice československá*. Praha: Melantrich.

UTĚŠENÝ, S. (1960). *Nářečí přechodného pásu česko-moravského*. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.

VEČERKA, R. (2009). *Charakteristiky současných slovanských jazyků v histo-
rickém kontextu*. Praha: Euroslavica.

VORÁČ, J. (1976). *Česká nářečí jihozápadní II*. Praha: Academia.

VOŽENÍLEK, V.; IREINOVÁ, M.; VONDRÁKOVÁ, A. a KONÍČEK, J. Mapping, synthesis and visualization of Czech dialects. Online. *International Journal of Cartography*. 2022. Vol. 1, No. 8, pp. 148–163. Též online. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/23729333.2021.1978039>.

VYKYPĚLOVÁ, T. (2006). Ještě k vývoji dlouhého vokalizmu v češtině: pří-
pady tzv. nadměrné diftongizace (poznámka k historické dialektologii češtiny). In: BREHMER, B.; ŽDANOVA, V. a ZIMNY, R. (eds.). *Beiträge der Europäischen Slavistischen Linguistik (POLYSLAV) 9*. München: Kubon & Sagner, s. 109–122.

